

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **R. Y.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2019, č. j. OAM-164/LE-BA02-VL18-PS-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 6. 2020, č. j. 19 A 17/2019-90,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Ustanovenému zástupci, advokátovi Mgr. Ladislavovi Bártovi, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **3.400 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a její posouzení krajským soudem

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím rozhodl podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců. Podle § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 22. 6. 2019.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se s posouzením žalovaného. Žalobce vypověděl, že si jako státní občan Ukrajiny prostřednictvím internetu za úplaty od neznámého člověka

opatřil průkaz totožnosti Rumunška, aby mohl v České republice „legálně“ pracovat. Musel být si tedy vědom, že se jedná o doklady padělané. Také podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo podle krajského soudu jen účelovým krokem, neboť žádost o mezinárodní ochranu žalobce podal v okamžiku, kdy bylo správními orgány zjištěno, že pobýval na území ČR bez jakéhokoli oprávnění k pobytu, prokazoval se padělaným dokladem, z tohoto důvodu byl následně zajištěn a hrozilo mu vyhoštění. Mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu podle krajského soudu nelze v případě žalobce použít a jeho zajištění bylo zcela po právu.

[3] Krajský soud shledal nedůvodnou i námitku, že se žalovaný nijak nezabýval rodinnými vazbami žalobce na území ČR. Nevzal v potaz, že matka žalobce, která žije na území ČR, by mu mohla poskytnout stravu, ubytování a finance. Krajský soud z obsahu správního spisu shledal, že žalobce svoji matku zmínil, avšak z tohoto obecného údaje není zřejmé, že by vazby žalobce na území ČR byly takové intenzity, že by jeho zajištění představovalo protiprávní zásah do jeho rodinného a soukromého života. Samotné zajištění neznamená úplnou ztrátu možnosti kontaktu s rodinnými příslušníky.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“), tj. vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, jakož i z důvodu jiné vady v řízení před soudem.

[5] Stěžovatel již v žalobě namítal, že žalovaný se v rozporu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva nezabýval zásahem rozhodnutí o zajištění do jeho soukromého a rodinného života, respektive přiměřeností takového zásahu, a tudíž je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné. Názor krajského soudu, podle něhož stěžovatel neprokázal žádné rodinné, soukromé a sociální vazby, neboť pouze odkázal na fakt, že matka bydlí v ČR, je nepřipustně zjednodušující a zavádějící, a na první pohled neodpovídá obecnému požadavku na přiměřenost rozhodování podle § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů („zákon o pobytu cizinců“). Nicméně ani v případě, kdy by na věc § 174a zákona o pobytu cizinců nemohl být uplatněn, nedostal žalovaný ani soud své povinnosti zhodnotit eventuální přiměřenost zajištění ve vztahu k soukromému a rodinnému životu v rámci úvahy o využitelnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Jak již stěžovatel uvedl v žalobě, stěžovateli mohla bydlení, stravu a finance pomoci zabezpečit matka, a nemuselo tak být vážným způsobem zasaženo do jeho základních práv a svobod. Současně je nesprávné tvrzení krajského soudu, že stěžovatel neprokázal žádné vazby založené na území ČR. Stěžovatel se již dříve vyjádřil, že mu pomáhá matka, a tedy je možné usuzovat, že na matku má nejen silnou rodinnou, ale i sociální vazbu, jelikož mu zabezpečuje bydlení. Toto tvrzení stěžovatele pak bylo prezentováno zcela konsistentně, a tudíž není důvod pochybovat a jeho věrohodnosti a relevanci. Žalovaný je povinen posuzovat specifické okolnosti každého případu, zohlednit individuální situaci cizince a tyto skutečnosti náležitě promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí. Vzhledem k závažnosti zajištění jakožto opatření omezujícího osobní svobodu stěžovatele nemohou nosné důvody rozhodnutí o zajištění spočívat na obecných, paušálních frázích.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že postupoval v souladu se zákonem o azylu, zjistil skutečný stav věci a stěžovateli zcela důvodně a po právu uložil zajištění. Odkázal na obsah správního spisu a své vyjádření k žalobě. Žalovaný má za to, že do svých úvah zahrnul vše, co mu bylo o situaci žalobce známo, a dospěl ke správnému závěru, že zvláštní opatření

podle § 47 odst. 1 zákona o azylu by nebyla dostatečná pro zajištění účasti žalobce v řízení ve věci mezinárodní ochrany a jeho dostupnosti pro výkon rozhodnutí o správním vyhoštění pro případ, že by žádosti o mezinárodní ochranu nebylo vyhověno. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčilo nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu ČR i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání. Udělení mezinárodní ochrany se začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění stalo reálným.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou a přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Stěžovatel ve své jediné kasační námitce týkající se zásahu do jeho soukromého a rodinného života, respektive přiměřenosti takového zásahu, v podstatě bez dalšího rekapituluje svou námitku uplatněnou již v žalobě, aniž by nějak konkrétněji reagoval na právní posouzení a závěry krajského soudu.

[10] Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že z ustálené judikatury vyplývá, že na rozdíl od případu zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců, není žalovaný automaticky povinen se v rozhodnutí o zajištění podle § 46a zákona o azylu zabývat tím, zda správní vyhoštění či vycestování nepřiměřeně nezasahuje do soukromého a rodinného života stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 2. 2016, č. j. 5 Azs 16/2016-32, ve spojení s usnesením rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, též rozsudek ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017-89).

[11] Jak již soud uvedl v rozsudku ze dne 13. 6. 2019, č. j. 4 Azs 110/2019-32, „*byť judikatura Nejvyššího správního soudu za jistých podmínek připouští možnost posuzování zásahu do soukromého a rodinného života i v řízení o zajištění podle zákona o azylu, nevyžaduje, aby takové posouzení bylo vždy explicitně vyjádřeno v každém rozhodnutí o zajištění. Není povinností správních orgánů se vždy výslovně vyjadřovat k možné otázce zásahu do rodinného života bez ohledu na konkrétní skutkové okolnosti a reálnost zásahu do těchto práv (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 2. 2018, č. j. 9 Azs 326/2017-30, nebo ze dne 30. 4. 2019, č. j. 9 Azs 51/2019-28).*“

[12] V rozsudku ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 252/2017-89, Nejvyšší správní soud také konstatoval, že skutečnost, že má cizinec v České republice rodinné příslušníky, sama o sobě neznámá, že by zajištění nepřiměřeně zasahovalo do jeho soukromých a rodinných poměrů. Jak již zmínil krajský soud, žalobní tvrzení stěžovatele, že by mu jeho matka mohla poskytnout stravu, ubytování a finance, je v rozporu s tím, co stěžovatel sdělil správnímu orgánu v průběhu správního řízení. Stěžovatel vypověděl, že na území ČR kromě matky nemá žádné další rodinné příslušníky, ani zde nesdílí společnou domácnost s občanem Evropské unie. V ČR nemá hlášenou žádnou adresu, žije v Praze různě u svých známých (nikoliv u své matky). V případě vycestování a návratu na Ukrajinu mu nebrání žádné překážky, ani tam nebude ničím ohrožen. Jiné důvody, které by mu bránily ve vycestování a v návratu na Ukrajinu, nesdělil.

[13] Z výše uvedeného je tak zřejmé, že vazby stěžovatele na území ČR nejsou takové intenzity, že by jeho zajištění představovalo protiprávní zásah do jeho rodinného a soukromého života. Pouhé odloučení dospělého muže od své matky z důvodu zajištění (ke kterému ostatně

běžně docházelo, neboť stěžovatel vypověděl, že bydlí různě u svých známých) neznamená nepřiměřený zásah do stěžovatelova rodinného a soukromého života.

[14] Nejvyšší správní soud v této souvislosti dále připomíná, že samotné zajištění neznamená úplnou ztrátu možnosti kontaktu s rodinnými příslušníky. Jak již NSS uvedl v rozsudku ze dne 12. 2. 2016, č. j. 5 Azs 16/2015-32, „[z]ajištění představuje omezení osobní svobody, a jde proto z povahy věci vždy o zásah do rodinného a soukromého života zajišťovaného cizince (stěžovatele). Zajištění ovšem neznamená ztrátu kontaktu zajištěného cizince s jeho rodinnými příslušníky, když podle čl. 10 odst. 4 nové přijímací směrnice 2013/33/EU je povinností členských států zajistit, aby rodinní příslušníci mohli se žadatelem o mezinárodní ochranu komunikovat a navštěvovat jej v podmínkách, které respektují soukromí. Podle § 81 odst. 1 písm. d), e) a f) zákona o azylu má cizinec ubytovaný v přijímacím nebo pobytovém středisku právo přijímat návštěvy, přijímat balíčky a peníze a přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení“. V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud potvrzuje závěr krajského soudu, že žalovaný nebyl v podmínkách projednávané věci povinen podrobně se zabývat výše uvedenými tvrzeními stěžovatele, jako zcela správný.

[15] K požadavku stěžovatele na užití § 174a zákona o pobytu cizinců Nejvyšší správní soud v první řadě připomíná, že aplikaci zákona o pobytu cizinců v řízení podle zákona o azylu přímo vylučuje § 2 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, dle kterého *tento zákon se nevztahuje na cizince, který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, cizincem, který je strpěn na území, azylantem nebo osobou požádající doplňkové ochrany, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak*. Korektiv přiměřenosti obsažený v § 174a zákona o pobytu cizinců tedy není možné v posuzované věci použít. Mezi zákonem o pobytu cizinců a zákonem o azylu navíc není vztah subsidiarity, tyto právní předpisy jsou na sobě zcela nezávislé.

[16] Přiměřenost zajištění podle zákona o azylu však může být posuzována při zvážení, zda lze použít zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 téhož zákona. Žalovaný v posuzované věci takové posouzení řádně provedl. V rozhodnutí vyjádřil, že o neúčinnosti zvláštního opatření v případě stěžovatele svědčí nejen jeho vědomé nerespektování právního řádu České republiky i jemu uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání popsané výše (body [2] a [6] shora).

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[19] Kasační soud dále rozhodl o odměně advokáta Mgr. Ladislava Bárty, který byl stěžovateli krajským soudem ustanoven jako zástupce. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. toto zastoupení trvá i v řízení o kasační stížnosti. Odměnu advokáta včetně hotových výdajů platí v takovém případě stát. Zástupci náleží podle § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 citované vyhlášky). Odměna tedy celkem

činí 3.400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu